Մասնապարանէն, և անուանի ու բազմադր-
դիւն երկեսու վարժարաններէն զըկելով, մեծ
արտաճութեան ու դասն արտասուաց ենթար-
կած էր տեղւոյն Հայ - հասարակութիւնը
'ի պատճառս կորստեան անձնական զոյից և
Վզգային բարեպաշտական կալուածոց. իսկ
ուսումնասէր մասին առաւել զգալի ու կըս-
կծելի էր վարժարանաց պակասութիւնը:

Բայց օրհնեալ լինի այն Վզգասէրը, այն
անձնանուէրը, որ միշտ գործովք հաստա-
տել սիրելով իւր վառվռուն եռանդն ու
փնհ գրացմունքները, այս անգամ ևս Մա-
մաթիաբնակ Հայոց*) անձկութեանց լրման
բարեկար հանդիսացաւ՝ ջերմեռանդ և բարե-
պաշտ Հայ ժողովրդեան սիրոյօժար նուէր-
ներով և սրօք հաստատելով Վգուպեան
Հայ - օրիորդաց վարժարանը:

Անտարակոյս եմք, զի բարւոք գաստիա-
րակութեամբ կրթեալ և ուսեալ Հայ մայ-
րեր պիտի պատրաստուին նոյն ցանկալի ու
բարեպաշտական յարկին ներքե՝ ապագայի
համար 'ի փառս և 'ի պարծանս Հայ - Վզ-
գութեան: Արում (ինչպէս նաև այլոց ամե-
նեցուն համար միանգամայն, ուր և երբ որ
հիմնուած լինին) մեր սիրելի Վզգայինք՝
ըստ չափու զգացմանցն, չ'պիտի խնայեն
իւրեանց նպատտ ու օժանդակութիւնքը:

*) Աստ արժան է յիշել, որ Մամաթիաբնակ Հայր
հրկիզեալ արախան վարժարանին կարօտութիւնն
արդէն լրացուցին առժամանակեայ մի յարմար յարկի
ներքե հաւաքելով Հայ մանկտին, ուր նոցա մտա-
ւորական լուսաբորութեան եւ դաստիարակութեան
եւ այն կը ջանան.

Իսկ նոր շինուելիք վարժարանին ի նպատտ, վսեմ.
Մկրտիչպէշիխտանէն երկու հարիւր օսմ. ոսկի (4530
արծ. մանէթի չափ) նուէր ընդունած են կանխաւ.
Բայց պայն իբրև դրամագրուս պահելով կը շահեցնեն,
սրպէս զի ի ժամանակին ի գործ դնեն կամ դպրոցի
շինութեան եւ կամ նորա պահպանութեան:

Վրդ այս առթիւ Վրարատը ամենայն
սիրով և բերկրութեամբ պարզելով խորին
չնորհակալութիւն առ մեծագատիւ Ա.Յ.Փ.
Վզգասէր անձն, կը գովէ նորա ամենայն
ժամանակ ունեցած բարի բարի դիտմունքը
և նպատակները: Վ.Ղ և կատարեալ յաջո-
ղութիւն և յարատև ու արդիւնաւոր զար-
գացումն կը բարեկալթէ յիշեալ վարժա-
րանին:

Ս. Լ. ջմիածնի տաճարի արևմտեան պա-
տին կից շինուած գմբեթաւոր երեք պահա-
րանները կը յուսամք, որ մէկ ամիսէն կը
լրանայ:

Մոյն պահարանաց շինութիւնը տաճա-
րին հետ հաստատ կապելու համար, հին
պատին երեսի քարերը և այլն հանուած
ժամանակ, տաճարին հարաւային արևմտե-
ան անկիւնէն վերին հին և զողտուկ պա-
հարանը կը բացուի, և եկեղեցական զար-
գուց սնտուկները երևելով, գործաւորք կը
կարծեն մի նոր զիւա լինել. ուստի ձայն
կը տան լուսարարին և միաբանից, որք կեր-
թան և կը տեսնեն, թէ ինքեանց ծանօթ՝
տաճարին վերին փոքր պահարանն է: Վ. յս
եղելութիւնը հեռաւոր երկիրներ և կողմեր
զանազան տարաձայնութեանց առիթ տը-
ված լինելով, հարկ գատուեցաւ ներկայիւս
հրատարակել անտեղի տարաձայնութեանց
բողբովին սուտ և սխալ լինելը:

ՄՍ. ՀԱԳՈՅԺ

Չատիկի հողեզուարձ տօնն այս տարի
սիրախառն երևոյթ մ'առաւ Պէշիկթաշե
մէջ՝ մեծանուն անձի մը մահուամբ, որ դա-
րուս մէջ եկած զացած նշանաւոր ազգայ-

նոց առաջիններէն մէկն եղած է իր համբաւովը, անձնական արժանեօքն և տէրութեան ու Եզդին մատուցած կարևոր ծառայութիւններովը:

Եյս անձն արքունի փյուօդապետ Տատեան Ասեմ: Յօհաննէս պէյն էր, որ իր բազմադիրէն և վերջին ժամանակներս պ վշտագին հիւանդութեամբ չարչարեալ կեանքը քրիստոնէական բարի մահուամբ կնքեց աւագ ուրբաթ օրը ՚ի հասակի 71 ամաց:

Յուզարկաւորութիւնը երկուշաբթի օրը կատարեցաւ Պէշեկթաշի եկեղեցին իր աստիճանին և համբաւոյն արժանի փառաւորութեամբ, որուն ներկայ էին ազգիս բոլոր բարձրատիճան եկեղեցականներն ու աշխարհականները, տէրութեան մեծամեծ պաշտօնատարներ և բազմաթիւ երեկել օտարազգիներ:

Այցերական կառավարութիւնն ալ իր բազմավաստակ հաւատարիմ պաշտօնատարին յիշատակը մեծարելով՝ երկու հարիւրի չափ Խասապի զօրք զըրկած էր, նոյնպէս և Բ. Գանէն, Թօփհանէն և Աստիկանութեան զոնէն բազմաթիւ զինուորներ ու պաշտօնակալներ, որք յուզարկաւորութեան հանդէսին շուքն աւելցուցին ՚ի պատիւ մեծանուն հանգուցելոյն և Եզդիս:

Գամբանականը Գեր. Խորեն եպիսկոպոս իօսեցաւ, մանրամասնաբար յիշելով հանգուցելոյն առանձնական և հատարակային կենաց բոլոր առաքինութիւնները, տէրութեան մատուցած անձնուէր ծառայութիւնները, ազգասիրական և ուսումնասիրական բարերարութիւնները, խոնարհ, քաղցր և ազնուական կենցաղավարութիւնը, աղքատասիրութիւնը, բարեպաշտութիւնը, հրմտութիւնը, խոհականութիւնը և ուրիշ այլ և այլ բարեմասնութիւնները, որովք

հանգուցեալն ամենուն սէրն ու համարումը զբաւած էր:

Ժամը եօթնին եկեղեցական արարողութիւններն աւարտելով, հանգուցելոյն մարմինը Պէշեկթաշի եկեղեցիէն հանուցաւ և մեծ հանդիսիւ Պէշեկթաշի նաւամատոցէն շողենաւ զովելով Վաքրիգեղ տարուցաւ, ուր դարձեալ վաշտ մը կայսերական զօրաց ուղեկցութեամբ և նոյն հանդիսիւ իւրաշէն եկեղեցին տարուելով, հոն պատկաստուած շիրմին մէջ ամփոփուցաւ:

Եյսպէս ահա ազգերնիս մեծ մարդ մ՝ ալ կորսնցնելու դժբաղդութիւնը կունենայ, մարդ մը՝ որ կէս դարէ ՚ի վեր ազգիս մէջ փայլող ականաւոր անձանց մէջ ազգասիրութեան, ուսումնասիրութեան և անձնական բարեմասնութեանց մասին իրեն հաւասարող խիստ քիչ ունեցած է, և որուն արդիւնաւէտ կեանքն ազգային պատմութեան մէջ կարևոր էջ մը բռնելու արժանի է:

«Մասիս» օրաթերթ 1869 թիւ 545

Մեր թղթակից Մոզզոկ քաղաքի բարեկրօն տէր Յովհաննէս Ե. քահանայն Խոսարովեանց կը հաղորդէ մեզ, թէ՛ անցեալ ապրիլ 28-ին մեծապատիւ Մակար Յովհ. Աւուխանեանի կողակից՝ բարեպաշտ և աստուածասէր Սառայ տիկինը փախճանելով, 29-ին շքեղ ու փառաւոր կերպով թաղման հանդէսը կատարեցինք:

Հանգուցելոյն մահը շատ զգալի եղած է Մոզզոկ քաղաքիս համար, որովհետե ողորմած և բարեպաշտ միանգամայն ջերմեօանդ քրիստոնեաց և մարդասէր տիկին լինելով, բազմաց սէրը և համակրութիւնը զբաւած էր: Բայց բարի անունը և յիշատակը ոչ սակաւ միխթարութիւն է մեզ, ուստի և հոգւոյն լուսաւորութեան և երջանկութեան համար կը բարեմաղթեմք յերկինս՝: